

Warszawa, 11-07-2024 r.

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

**Zespół Prawa Pracy i Zabezpieczenia
Społecznego**

III.7064.275.2024.DS

Pani

Ewa Szwarczuk

**Stowarzyszenie na Rzecz
Niepełnosprawnych SPES**

ul. T. Kościuszki 46

40-048 Katowice

Szanowna Pani,

działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich uprzejmie przekazuję wyjaśnienia Departamentu Polityki Rodzinnej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 lipca 2024 r., które po dokonaniu analizy Rzecznik przyjął do wiadomości.

W związku z powyższym uprzejmie informuję, iż Rzecznik odstępuje od podejmowania dalszych działań w przedmiotowej sprawie.

Załącznik (wyjaśnienia MRPiPS)

Z poważaniem

Dorota Siwec

Ekspert prawny

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Polityki Rodzinnej

DPR-IV.070.3.2024

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pani
Anna Szątek
Dyrektor
Zespół Prawa Pracy
i Zabezpieczenia Społecznego
w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich

Szanowna Pani Dyrektor,

odpowiadając na pismo znak III.7064.275.2024.DS, dotyczące korespondencji Stowarzyszenia na Rzecz Niepełnosprawnych SPES w sprawie art. 24 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2024 r. poz. 323), uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Obowiązujące przepisy ustawy o świadczeniach rodzinnych, zawierają mechanizm gwarantujący możliwość uzyskania świadczenia zależnego od niepełnosprawności za okres oczekiwania na wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, także w sytuacji, gdy treść takiego orzeczenia zostanie ostatecznie ustalona wyrokiem w wyniku odwołania od orzeczenia wojewódzkiego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności złożonego do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych.

Jak stanowi art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych, jeżeli w okresie trzech miesięcy, licząc od dnia wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostanie złożony wniosek o ustalenie prawa do świadczenia uzależnionego od niepełnosprawności, w tym świadczenia pielęgnacyjnego, prawo to ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

W związku z powyższym jeżeli, w ramach postępowania o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zostało zainicjonowane postępowanie odwoławcze, w wyniku którego, wyrokiem sądu, zostanie zmienione orzeczenie (na takie, od którego uzależnione jest prawo do danego świadczenia), a wniosek o to świadczenie zostanie złożony w okresie ww. trzech miesięcy, to prawo do wnioskowanego świadczenia zależnego od niepełnosprawności ustala się począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek do organu orzeczniczego o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, zmienionego finalnie ww. wyrokiem sądu w ramach procedury odwoławczej.

W przypadku, gdy sprawa doszła do etapu sądowego, to ww. wyrok sądu finalnie jest orzeczeniem o niepełnosprawności, a datą wydania orzeczenia jest w takim przypadku data,

telefon
adres email
strona www

adres korespondencyjny
organu administracji rządowej

w którym ww. wyrok stanie się prawomocny (i od tej daty należy liczyć ww. 3-miesięczny termin). Powyższe jest jednoznaczną konsekwencją art. 365 Kpc, zgodnie z którym orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby.

W związku z powyższym, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie prowadzi prac nad zmianą ww. regulacji zawartych w art. 24 ust. 2a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Ponadto należy nadmienić, że w sytuacji, gdy strona postępowania o ustalenie prawa do świadczenia rodzinnego zależnego od niepełnosprawności nie zgadza się z decyzją wydaną przez gminny organ właściwy, w szczególności w zakresie okresu za jaki zostało jej przyznane dane świadczenie, to może skorzystać z prawa do wniesienia odwołania w terminie i trybie wskazanym w pouczeniu decyzji. Organem uprawnionym i właściwym do wiążącej oceny przeprowadzonego przez gminny organ właściwy postępowania w zakresie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, w przypadku złożenia przez stronę odwołania od otrzymanej decyzji, jest samorządowe kolegium odwoławcze. Z kolei na decyzję samorządowego kolegium odwoławczego przysługuje jeszcze skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, który dokonuje oceny wydanych wcześniej decyzji pod kątem ich zgodności z prawem. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie jest organem uprawnionym do ustalania w indywidualnych sprawach prawa do świadczeń rodzinnych, w tym świadczeń zależnych od niepełnosprawności, ani nie posiada uprawnień do ingerowania w postępowania prowadzone przez gminne organy w sprawach ww. świadczeń.

Tomasz Pactwa
Dyrektor
Departamentu Polityki Rodzinnej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny/